Perustuslakivaliokunta

Perjantai 23.2.2024 klo 8.00—10.20

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
jäsen Fatim Diarra vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 5 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Anna Kontula vas (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (4) (3, 5 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 5 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Karoliina Partanen kok (1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3 osittain)
varajäsen Markku Eestilä kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 4 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps (4) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisesta terveysdata-avaruudesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 61/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 50/2022 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 3/2024 vp
Asiantuntijalausunto U 61/2022 vp PeV 23.02.2024 hallitusneuvos Joni Komulainen, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunnon liite U 61/2022 vp PeV 23.02.2024 hallitusneuvos Joni Komulainen, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto B 3

Asiantuntijalausunto U 61/2022 vp PeV 23.02.2024 ylitarkastaja Tiina Pasanen, Tietosuojavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto U 61/2022 vp PeV 23.02.2024 oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto U 61/2022 vp PeV 23.02.2024 professori Lasse Lehtonen Asiantuntijalausunto E 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

jatkokirjelmä UJ 3/2024 vp

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- hallitusneuvos Joni Komulainen, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- erityisasiantuntija Essi Suonvieri, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Tiina Pasanen, Tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro, liite
- professori Lasse Lehtonen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 90/2023 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja niihin liittyviksi laeiksi A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätetiin muuttaa kappaleen 38 toinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnitti PfP SOFAn arvioinnin yhteydessä huomiota Nato SOFAn VII artiklan 7 kappaleen a kohtaan ja sopimuksen lisäpöytäkirjaan, jotka koskevat kuolemanrangaistusta."

Päätettiin muuttaa kappaleen 41 toiseksi viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Hallituksen esityksessä (s. 138—139) on selostettu erilaisia toimenpiteitä tämän mahdollisuuden alan vähentämiseksi tai poistamiseksi Nato SOFAn kontekstissa siten, että Nato SOFAn soveltamisessa turvattaisiin ainakin tosiasiallisesti kuolemanrangaistuksen kieltoon liittyvien perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden toteutuminen."

Päätettiin muuttaa kappaleen 42 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Ottaen huomioon myös, että suomalaiset lainkäyttöviranomaiset ja hallintoviranomaiset soveltavat nyt arvioitavia Nato SOFAn sopimusvelvoitteita Suomen ihmisoikeusvelvoitteet huomioivalla tavalla (ks. HE s. 141), pitää perustuslakivaliokunta tässä hyvin erityislaatuisessa sopimuskontekstissa Nato SOFAn johdosta äärimmäisessä tilanteessa konkretisoituvaa ihmisoikeusloukkauksen mahdollisuutta erittäin epätodennäköisenä."

Päätettiin muuttaa kappaleen 42 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunta toteaa kuitenkin, että tällainen muodollinen mahdollisuus koskee perustuslain 7 §:n 2 momentissa säädetyn kiellon ehdottomuuden vuoksi perustuslakia perustuslain 94 §:n 2 momentissa ja perustuslain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi ampuma-aselain 17 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 92/2023 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 8/2024 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: sosiaali- ja terveysministeriön edustaja, professori Mikael Hidén, professori Kaarlo Tuori ja professori Veli-Pekka Viljanen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen liitteessä olevan kalastussäännön korvaamisesta uudella kalastussäännöllä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 9/2024 vp

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: maa- ja metsätalousministeriön edustaja, saamelaiskäräjien edustaja, professori Martti Häkkänen, professori Tuomas Ojanen, professori Elina Pirjatanniemi ja professori Kaarlo Tuori.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdenmukaisten avoimuusvaatimusten vahvistamisesta sisämarkkinoilla kolmansien maiden puolesta toteutettavaa edunvalvontaa varten ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EU) N:o 1024/2012 ja (EU) 2018/1724 muuttamisesta tiettyjen direktiivissä (EU) XXXX/XXXX säädettyjen vaatimusten osalta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 3/2024 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

10. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous tiistaina 27.2.2024 klo 10.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen